

KØBENHAVNS UNIVERSITET
DET JURIDISKE FAKULTET

Til Folketingets Retsudvalg

Lovforslag L 149 af 6. februar (Betydningen af tro, kulturelle forhold og lignende i forbindelse med straffens fastsættelse)

Gennemførelse af ovennævnte lovforslag vil indebære en både usædvanlig og helt unødvendig fornyelse i dansk strafferet.

Baggrunden for lovforslaget er en dom afsagt af Retten i Næstved den 10. oktober 2017. Som beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget blev et vietnamesisk forældrepar fundet skyldige i vold mod deres børn. Straffen blev fastsat til fængsel i henholdsvis 3 måneder og fængsel i 60 dage. I begge tilfælde blev straffen gjort betinget. Retten lagde i den forbindelse vægt på, at der var tale om simpel vold og enkelte tilfælde af trusler, at forholdene lå tilbage i tid, at forholdene måtte anses for at være kulturelt betingede, og at volden ophørte, efter at de tiltalte af kommunen havde fået anvisninger på, hvordan børneopdragelse håndteres i Danmark.

Det bemærkes, at volden bestod i lettere slag med flad hånd og spisepinde, og at moderen desuden blev dømt for at have truet sine drenge med at klippe ørerne af dem o.lign., hvis de ikke opførte sig ordentligt.

Dommen er faktisk såre fornuftig og velbegrunderet. Retten nævner ganske vist, at udøvelsen af den ulovlige revselse var kulturelt betinget, men dette er ikke udtryk for, at retten tillægger dette betydning som en undskyldende eller formildende omstændighed eller som begrundelse for at gøre straffene betinget. Bemærkningen bidrager derimod til at forklare baggrunden og forløbet, hvor det afgørende er, at forholdene ophørte, efter at forældrene var blevet retledt af kommunen. Jeg anbefaler, at Retsudvalget rekvirerer dommen.

Med domfældelsen og strafudmålingen har Retten i Næstved markeret, at den slags handlinger er uacceptable, men i lyset af forholdene på domstidspunktet er straffene gjort betinget. Dette er en helt rigtig tilgang, som er fuldstændig i overensstemmelse med, hvad domstolene ville være kommet frem til, hvis det havde drejet sig om etnisk danske forældre, som i en periode ikke havde magtet børneopdragelsen, men efter en indsats fra kommunen var kommet på ret kurs. Rent bortset fra dette, ville det næppe have været i børnenes tarv at sende

15. FEBRUAR 2019

JØRN VESTERGAARD
PROFESSOR I STRAFFERET

KAREN BLIXENS PLADS 16
2300 KØBENHAVN S

TLF +45 21 60 26 80

jv@jur.ku.dk
<http://jura.ku.dk/jv>

forældrene bag tremmer, endsige at udvise dem. Lærerne og kommunen er jo trådt til på en måde, der giver forhåbninger om, at forældrene fremover er i stand til at magte børnene uden at ty til vold eller trusler. Det er alt i alt en kvalificeret og positiv integrationsindsats, og dommen er således på ingen måde udtryk for anerkendelse af nogen form for parallelsamfund, endsige æresrelateret kriminalitet.

Der er med andre ord ikke tale om, at Retten i Næstved har betragtet det som en formildende omstændighed, at gerningsmandens adfærd kunne tilskrives kulturel baggrund. Det er derfor ganske uholdbart, når afgørelsen i bemærkningerne til lovforslaget tolkes som et eksempel på, at domstolene ved straffastsættelsen lader det indgå som en undskyldende omstændighed, at forholdene var kulturelt betingede. Det er også udtryk for en misforståelse, når dommen i medierne er blevet sammenlignet med en svensk afgørelse, hvor to lægdommere af anden etnisk oprindelse frifandt en tiltalt for hustruvold (Solna-dommen).

I dansk ret er der *ikke* fastsat bestemmelser om hensyn, som *ikke* kan tillægges vægt ved straffastsættelsen. De gældende bestemmelser om straffens fastsættelse er vedtaget af Folketinget efter grundige forarbejder i Straffelovrådet. Med lovforslaget er der – på et i bedste fald meget spinkelt grundlag – lagt op til at bryde med en fast tradition for ikke at afskære domstolene fra at tage bestemte hensyn i betragtning ved straffastsættelsen. Det er bemærkelsesværdigt, at dette sker med henvisning til en enkeltstående, fejltolket afgørelse.

Som oplyst i bemærkningerne til lovforslaget har Rigsadvokaten oplyst, at den konkrete strafudmåling i ovennævnte sag er helt i overensstemmelse med retspraksis i sager om vold mod børn begået af deres forældre. Der er således ikke grundlag for den opfattelse, at domstolene ikke skulle være i stand til at tillægge kulturelle forhold den betydning og vægt, som i de konkrete tilfælde måtte være af relevans. Som oplyst i bemærkningerne til lovforslaget vil sådanne motiver efter omstændighederne blive anset som skærpende omstændigheder.

Lovforslaget er et blandt flere eksempler på, at Folketinget præsenteres for politiske initiativer på det strafferetlige område uden forudgående fagkyndig kvalitetssikring.

Med venlig hilsen,

Jørn Vestergaard
professor i strafferet